

ECHO ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV
verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Luc Voets • Hoogstraat 42 • 1000 BRUSSEL
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 06, juni 2012

■ Economie

Het leven wordt eindelijk wat goedkoper

Een langetermijnvisie van België met
opname van de "Just Transition"

■ Ondernemingen

Welke toekomst voor de
arbeidsgeneeskunde?

Uitslagen sociale verkiezingen 2012

■ Sociaal beleid

Uitzendarbeid, goed voor elk?

■ Sociale ombuds

Referteloon bij de berekening
van de aanvullende vergoeding
brugpensioen: interessante arresten

■ Echo regio Brussel

Strijd tegen schijnzelfstandigen

■ Echo regio Vlaanderen

Visietekst transitienetwerk: onze
economie en maatschappij in 2050

■ Echo regio Wallonië

De 'zones d'activité économique' (ZAE)
in Wallonië: tijd om in te grijpen!

■ Europa

Landenspecifieke aanbevelingen

■ Internationale relaties

IVV-rapport over de schendingen
van de vakbondsrechten

Arbeid is geen koopwaar

In Genève komt elke wandelaar onvermijdelijk voorbij het standbeeld ter ere van de Internationale Arbeidsorganisatie (de IAO) met een beroemde uitspraak als opschrift, één zinnetje, dat als het ware de filosofie van deze bijna 100-jarige organisatie samenvat: «Le travail n'est pas une marchandise» (arbeid is geen koopwaar).

Internationale arbeidsnormen opstellen en de wereldwijde toepassing ervan superviseren behoort tot de opdracht van de IAO. De IAO is ook het enige UNO-agentschap met een tripartiete structuur: vertegenwoordigers van regeringen, werkgevers en werknemers werken samen beleidslijnen en programma's uit ter bevordering van waardig werk voor iedereen. Op 29 mei jongstleden werd Guy RYDER (voormalig Secretaris-generaal van het Internationaal Verbond van Vrije Vakverenigingen) verkozen tot directeur-generaal van de IAO, hij volgt er Juan SOMAVIA op. Met de verkiezing van Guy RYDER geeft de IAO een belangrijk signaal. Vandaag kan de IAO zich niet langer tevreden stellen met de rol van een soort van moreel geweten t.a.v. de globalisering en de 'global governance': de IAO moet een sociale stem verwoorden en moet een meer actieve rol spelen, eraan herinneren dat arbeid een centrale plaats moet bekleden, dat de markt ten dienste van de mens moet staan.

Deze ambitie – die neerkomt op de basisfilosofie van de organisatie, die ook in de Verklaring van Philadelphia opgenomen werd – kreeg al snel tegenwind van werkgeverszijde.

Op de jaarlijkse Internationale Arbeidsconferentie van dit jaar (bij het schrijven van dit artikel was die nog niet beëindigd) blokkeerde de werkgeversgroep immers de discussie over de ergste schendingen van de werknemersrechten. Sinds 1926 buigt de normencommissie zich over het deskundigenrapport dat de naleving van de fundamentele arbeidsnormen behandelt. Op basis van die werkzaamheden worden de werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers het eens over een lijst met 25 landen waar de werknemersrechten het sterkst in het gedrang komen, gevallen die dus een bijzondere aandacht verdienen. Dit jaar weigerden de werkgeversafgevaardigden hierover te discussiëren, volgens hen is het stakingsrecht niet gedekt door de vakbondsvrijheid. Op die manier willen de werkgevers de core business van de IAO ondermijnen. Het ABVV stuurde dan ook onmiddellijk een open brief naar het VBO (dat dit jaar het voorzitterschap van de tripartiete Belgische delegatie waarneemt) met het verzoek tussenbeide te komen bij zijn collega's-werkgevers.

De lijst met 25 landen is maar een gedeeltelijke weergave van alle schendingen (zie artikel op pag. 8 over het IVV-rapport 2012) maar maakt het wel mogelijk om druk uit te oefenen om bepaalde zaken in beweging te krijgen. Welke boodschap moeten we nu de families van onze vermoorde collega's uit Guatemala, Swaziland of Colombia geven? Wat zullen de gevolgen zijn voor onze collega's uit de Fiji eilanden, waar de regering nu de vrije hand zal hebben, want die is immers aan eventuele sancties ontsnapt? Wat kunnen we onze Egyptische vrienden zeggen, zij zetten zich in voor een daadwerkelijke sociale democratie?

Hoe kan het dat werkgevers weigeren te discussiëren over de schendingen van de werknemersrechten in Griekenland en in Spanje, dat is toch onbegrijpelijk? Als die blokkering aanhoudt, komt de geloofwaardigheid van de IAO in het gedrang en zijn de werkgevers hiervoor verantwoordelijk – en dit terwijl de uitdagingen enorm zijn!

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden? [T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français www.fgtb.be/publications

Klimaat - COP 18 in Doha:

de vakbonden ongerust!

De volgende klimaatconferentie van de VN (COP 18) vindt plaats van 26 november tot 7 december 2012 in Doha, Qatar.

De vakbonden zijn bezorgd over deze keuze. De migranten, die 94% van de werknemers in Qatar uitmaken, beschikken zelfs niet over de meest elementaire rechten (mensenrechten, waaronder arbeid). Ze worden stelselmatig uitgebuit, werken in gevaarlijke omstandigheden en riskeren ontslagen te worden als ze een vakbond oprichten. Mogen we er ook aan herinneren dat Qatar geweigerd heeft conventie 87 van de IAO over de vakbondsvrijheid en de bescherming van de vakbondsrechten te bekrachtigen.

Bovendien is Qatar ook het land met de grootste CO2-uitstoot per inwoner ter wereld, en dwarsboomde het de klimaatonderhandelingen.

Als de onderhandelingen in Durban (COP 17) het al mogelijk gemaakt hebben het klimaatproces van de UNO te redden om zo de weg naar een eindronde met het oog op een volgend klimaatakkoord te openen, dan is dergelijke keuze voor het ontvangen van de volgende COP geen goed signaal.

Deze punten moeten besproken worden met de gastheren uit Qatar. Men moet zich ervan vergewissen dat het belang van de mensen- (en de vakbonds) rechten, de rechtvaardige overgang en waardig werk centraal zullen staan in de dialoog met de organisatoren van de COP 18.

De actie van de vakbonden voor de COP 18 zal in elk geval in verhouding staan tot deze keuze en deze situatie.

ECONOMIE

Het leven wordt eindelijk wat goedkoper

Het is van juni 2010 geleden dat de inflatie in ons land onder de 3% uitkwam. In mei bedroeg de jaarinflatie immers 2,81%. De dalende olieprijs, door de terugval in de mondiale groei, is hier deels voor verantwoordelijk, net als de prijzenoorlog tussen de supermarkten. Doch de beslissing van de regering, en dan voornamelijk van minister voor Economie en consumentenzaken, Johan VANDE LANOTTE, om met ingang van 1 april de elektriciteits- en gasprijzen te bevroren, heeft zeker ook een effect gehad. Het Planbureau heeft dan ook de inflatievooruitzichten voor dit en volgend jaar naar beneden herzien: in plaats van 2,9% zou de inflatie dit jaar op 2,7% uitkomen en volgend jaar zelfs maar op 1,6%, tegenover 1,9% in eerdere prognoses. Dit instituut voorziet overigens ook geen overschrijding van de spilindex voor december. Als de voorspellingen uitkomen, dan zouden de ambtenarenlonen en de uitkeringen pas in 2013 worden opgetrokken met 2%, een meevaller vanuit begrotingsoogpunt, maar natuurlijk minder interessant voor de betrokken ambtenaren en mensen die

leven van een uitkering. Toch wordt dit ruimschoots gecompenseerd door de lagere prijzen en zeker de lagere energieprijzen, die toch al snel 10% van het gemiddeld huishoudbudget uitmaken. Overigens daalde ook de onderliggende inflatie (de zogeheten kerninflatie, waar schommelende energieprijzen en prijzen voor onbewerkte levensmiddelen zijn uitgefilterd). En dat is een goede zaak voor de gezondheid van onze economie in het algemeen. We mogen hopen dat de regulering van de prijzen zich niet beperkt tot de energieprijzen alleen. We hebben sterke verwachtingen naar een beteugeling van de telecomtarieven, maar ook van bijvoorbeeld de kosten van hospitalisatieverzekeringen en de stijgende prijs van water. Het is altijd het standpunt van het ABVV geweest dat de prijsvorming van basisgoederen en basisdiensten beter niet volledig aan de vrije markt wordt overgelaten. Deze regering heeft ons in dit standpunt voor wat de energieprijzen betreft, toch al gevolgd. Een eerste stap in de goede richting.

maureen.verhue@abvv.be

Een langetermijnvisie van België met opname van de "Just Transition"

De nieuwe federale wet op duurzame ontwikkeling, die in november 2010 werd aangenomen, bepaalt dat ons land tegen het najaar van 2012 een langetermijnvisie (LTV) moet ontwikkelen.

Daartoe had de toenmalige minister MAGNETTE aan de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) gevraagd zijn LTV te geven om de discussie in het Parlement, gepland voor juni 2012, te stofferen.

Na lange, vrij serene werkzaamheden heeft de FRDO op de algemene vergadering van 25 mei II. zijn LTV goedgekeurd.

Het was evident dat het bijzonder moeilijk zou zijn tot een gemeenschappelijk standpunt te komen over de vraag welke Belgische samenleving wij willen tegen 2050. De vier grote groepen in de FRDO (vakbonden, werkgevers, milieu-ngo's, ontwikkelingsngo's) hadden immers uiteenlopende, om niet te zeggen tegengestelde visies terzake.

Maar in een geest van consensus en dialoog hebben de diverse actoren in de FRDO toch geprobeerd een gemeenschappelijke minimumbasis voor deze Belgische samenleving in 2050 vast te leggen. Het advies werd dan ook op 25 mei goedgekeurd.

De belangrijkste krachtlijnen zijn dat de Belgische samenleving in 2050:

- moet steunen op een performante economie binnen de ecologische grenzen;
- en een hoge, duurzame levenskwaliteit met kwaliteitsvol werk voor iedereen in een inclusieve samenleving moet garanderen (§5). Tegen dan moet onze samenleving goed op weg zijn om de armoede uit te bannen (§6).

Om daartoe te komen moet de verandering en de vergroening van onze economie doorgevoerd worden in het kader van een rechtvaardige overgang. [...] De werknemers moeten zich kunnen aanpassen aan de wijzigende omstandigheden en nieuwe vaardigheden kunnen aanleren. Het levenslang leren moet bijdragen tot een hoge tewerkstellingsgraad met kwaliteitsvolle banen. Deze overgang vereist het behoud van een performante sociale zekerheid. Daarbij blijft een voortgezette sociale dialoog van essentieel belang. (§12)

Voor meer informatie kan je het advies nr. 2012a04 raadplegen op: www.frdo.be

sebastien.storme@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Welke toekomst voor de arbeidsgeneeskunde?

Tijdens de meest recente plenaire vergadering van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk stelden de vertegenwoordigers van de verschillende organisaties die arbeidsgeneesheren vertegenwoordigen hun zogenaamde “visienota voor de toekomst van de arbeidsgeneeskunde in België”¹ voor. We hebben er voor u de belangrijkste krachtlijnen uitgehaald.

Andere rol voor de arbeidsgeneesheer

De auteurs vinden dat de rol van de arbeidsgeneesheren moet uitgebreid worden. Ze moeten steeds beschikbaar zijn voor alle werknemers, en dus niet alleen voor werknemers in risicovolle beroepen. Bovendien moet de arbeidsgeneeskunde ook beter aangepast worden aan de karakteristieken van de kleinere ondernemingen. Nu is de arbeidsgeneeskunde nog te veel toegespitst op de grote bedrijven, zeggen ze. Ons klinkt dit als muziek in de oren.

Volgens de auteurs moet de organisatie van de arbeidsgeneeskunde veranderd worden. Hiervoor wordt een aantal voorstellen gedaan, die zeker de moeite van een reflectie waard zijn. Bij wijze van voorbeeld vermelden we de uitdrukkelijke vraag om de gezondheidsbeoordeling nog meer te oriënteren in functie van het beroepsrisico. Het voorstel dat de arbeidsgeneesheer zelf zou moeten kunnen oordelen over de periodiciteit van de gezondheidsbeoordeling

lijkt minder evident. Dat geldt ook voor de voorstellen die de nota bevat om het voortgezet gezondheidstoezicht een concrete invulling te geven, hoewel we uiteraard tevreden zijn met het feit dat de arbeidsgeneesheren van oordeel zijn dat dit begrip verder moet worden geconcretiseerd. Voortgezet gezondheidstoezicht is immers een recht voor elke werknemer in België.

Re-integratie na ongeval of ziekte

De arbeidsgeneesheren pleiten er terecht voor om betrokken te worden bij het integratieproces na een ongeval of ziekte, dit via een gezondheidsbeoordeling vóór de werkhervatting en de organisatie van het werk en de werkpost wanneer de werknemer terug aan het werk gaat. De nota pleit tevens voor een voorttrekkersrol van de arbeidsgeneesheer in het ondernemingsbeleid inzake ziekteverzuim en re-integratie, onder andere via de analyse van de rol van de beroepsfactoren die aanleiding geven tot ziekteverzuim.

Erkenning bedrijfsverpleegkundigen

De visienota bespreekt tot slot de rol van de bedrijfsverpleegkundigen, en breekt een lans voor een wettelijke erkenning van hun beroep. Mits een degelijke opleiding, moeten de bedrijfsgeneeskundigen in staat zijn om gezondheidsgesprekken af te nemen en periodieke gestandaardiseerde medische onderzoeken uit te voeren, besluit de nota.

francois.philips@abvv.be

¹ <http://www.bbvag.be/file?file=1148&ssn=>

Uitslagen sociale verkiezingen 2012

Eerste vaststelling: de deelname aan de verkiezingen bedraagt meer dan 70%. Niet onaardig, als je weet dat stemmen niet verplicht is. Dit toont dus aan welk belang de werknemers aan de sociaal-economische democratie in de onderneming hechten en hoezeer ze hun vertegenwoordigers en hun vakbond vertrouwen. En dit ondanks de crisis en de lastercampagnes die tegen de vakbonden gevoerd worden. Wij denken dan ook aan alle werknemers aan wie dit recht ontzegd wordt omdat ze in een KMO werken. Toch ook een negatief punt: de deelname van de jongeren daalt (minder dan 40%)!

Tweede vaststelling: het ABVV blijft een van de twee grote vakbonden in België. Een voorbeeld: bij de ondernemingen met industriële of commerciële finaliteit ziet de stemverdeling er voor de OR als volgt

uit: 38.9% voor het ABVV (tegen 39.8% in 2008), 46,6% voor het ACV (tegen 47.6% in 2008) en 12.5 % voor het ACLVB (tegen 10.5% in 2008). De uitslagen van het ABVV zijn nog beter voor het CPBW. Daarnaast zet het ABVV zijn opgang verder in de social-profitsector.

Derde positieve vaststelling: het aantal verkozen vrouwen (meer dan 35%) stijgt, maar dit neemt niet weg dat er op dit vlak nog zware inspanningen geleverd moeten worden. Ter herinnering: de openbare diensten hebben hun eigen sociaal overlegstelsel en kennen geen verkiezingen. Voor onze volledige analyse verwijzen we naar http://www.fgtb.be/web/guest/news-nl/-/article/817560/&p_l_id=10187

valerie.jadoul@abvv.be

Het Belgische contactpunt van de OESO, een tripartiet orgaan waarin ook het ABVV zetelt, organiseert op 27 juni 2012 een seminarie waarin de richtlijnen van de OESO voor multinationale ondernemingen toegelicht en besproken worden, waaronder de vakbondsrechten (herstructurering, te verstrekken inlichtingen, ...), mensenrechten, kinderarbeid, onderaanneming, fiscaliteit, welzijn op het werk, corruptie, enz. Dit seminarie vindt plaats bij de FOD Economie in City atrium C, Vooruitgangsstraat 50 te 1210 Brussel in de zaal op de eerste verdieping van 9.30 tot 12.30 uur. Inschrijvingen: externcom@economie.fgov.be.

■ SOCIAAL BELEID

Uitzendarbeid, goed voor elk?

Twee pensioenarresten

Gelijkstelling militaire periode voor het werknemerspensioen

De militaire periode kan meetellen voor de toegang tot het vervroegd pensioen als werknemer. De voorwaarde is wel dat je ervoor of binnen de drie jaar erna een jaar als werknemer gewerkt hebt. Het Arbeidshof van Brussel oordeelde op 29 september 2011 echter dat personen die de verplichte legerdienst verrichten zich allen in een gelijkaardige situatie bevinden, ongeacht wat ze ervoor of erna doen. Geen van hen heeft voor de betrokken periode sociale bijdragen betaald. Bijgevolg kan geen enkel element volgens het Hof een verschil in behandeling verantwoorden. Zij die dus binnen de drie jaar na de militaire dienst niet het statuut van werknemer verkrijgen, hebben bijgevolg recht op de gelijkstelling voor militaire dienst voor de toegang tot het vervroegd pensioen.

Co-housing wordt voor het toekennen van de IGO als samenwonend beschouwd

Zelfs wanneer je een verschillende verdieping betreft, je een aparte deurbel hebt en er twee verschillende huishoudens gevoerd worden, blijft de inschrijving op hetzelfde adres primeren en word je voor de berekening van de inkomensgarantie voor ouderen als samenwonende beschouwd. Zo besloot het Arbeidshof van Gent op 16 februari 2012. De feitelijke toestand primeert niet op de administratieve.

Recentelijk stelde een jongerenorganisatie enkele van de al jaren door het ABVV aangeklaagde misbruiken in de uitzendsector aan de kaak. Zo wezen de jongeren op het feit dat vacatures op websites en in etalages blijven staan niettegenstaande deze reeds ingevuld zijn; op het oproepen van te veel uitzendkrachten voor dezelfde functie; op het ongebreidelde gebruik van opeenvolgende dagcontracten; enz.

Opmerkelijk genoeg viel de actie in goede aarde bij de media, want zelfs Job@ liet in een edito het volgende optekenen: *“Voor wie jong en ongeschoold is, geldt maar één devies: laat interimkantoren links liggen en schrijf je zo snel mogelijk in voor een opleiding die je gegarandeerd meer biedt dan een cv vol dagcontracten.”*

Wat specifiek het probleem van de dagcontracten betreft, zijn momenteel in de NAR de onderhandelingen lopende (en bijna afgerond) om dagcontracten enkel nog toe te laten in specifieke gevallen waarbij daadwerkelijk aangetoond wordt dat er een noodzaak is om deze te gebruiken. Indien niet afdoende kan bewezen worden dat er geen andere mogelijkheid is om te voldoen aan bijvoorbeeld een plotse vraag naar extra werkkrachten, zal de uitzendkracht in kwestie bovenop het loon voor de dag zelf, een schadevergoeding gelijk aan 2 weken loon kunnen eisen. Ook zal om de 2 jaar het nog resterende gebruik van opeenvolgende dagcontracten geëvalueerd worden om dit nog verder te kunnen beperken en in de mate van het mogelijke uiteindelijk volledig af te schaffen. Dit om een einde te maken aan de kwellende onzekerheid waarmee uitzendkrachten (zowel jong als oud) geconfronteerd worden als ze via dagcontracten tewerkgesteld worden. Er is namelijk weinig zorgeloosheid aan het niet verder vooruit kunnen plannen dan 1 dag. Ook wordt gefaseerd de regel afgeschaft waarbij het mogelijk is om het eigenlijke contract binnen de 48 uur na het starten van de arbeid te overhandigen en niet onmiddellijk

(de dag zelf). De misbruikgevoeligheid van deze '48 uur-regel' spreekt voor zich.

Een andere fabel van uitzendarbeid, is dat dit een ideale manier zou zijn om mensen sneller aan een job te helpen of om mensen uit de armoede te laten ontsnappen. Zo verklaarde bijvoorbeeld Hendrik Bogaert, staatssecretaris voor Ambtenarenzaken en de modernisering van de openbare diensten, dat het zou bewezen zijn dat uitzendarbeid een goede opstap is voor jongeren naar vast werk. Zijn argument? Het feit dat 56% van de min-30-jarigen eens als uitzendkracht gewerkt heeft. Dat het ene volledig los staat van het andere en er geen correlatief verband tussen beide kan gevonden worden, is van geen tel. Lijkt een realistischer uitleg niet gewoon te zijn dat bijna 1 op de 3 vacatures uitzendopdrachten zijn en dat bijna de helft van de studentenjobs via uitzendkantoren geregeld worden? 3 op 4 jongeren bezoekt jaarlijks een muziekfestival. Zijn muziekfestivals dan misschien voor jongeren ook een goede opstap naar vast werk?

Wat specifiek het ontsnappen uit armoede betreft, werd in april door het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen vzw, een rapport uitgebracht waarin ze aan de hand van getuigenissen onderzocht hebben in hoeverre uitzendarbeid nu al dan niet een opstap naar een vaste job kan zijn voor mensen in armoede.

De eindconclusie is duidelijk. Werk kan maar een deel van de oplossing tegen armoede vormen in zoverre het een degelijk inkomen verzekert, zekerheid biedt en structuur en regelmaat brengt. Uitzendarbeid vergroot door de verschillende jobs van korte duur (dag- of weekcontracten) echter de onzekerheid, onvoorspelbaarheid en instabiliteit in het leven van mensen in armoede en leidt in die zin zelfs tot een verslechtering van hun leefsituatie. Het moet dan ook erkend worden dat niet iedereen terecht kan in uitzendarbeid en niet iedereen het beste gebaat is met uitzendarbeid.

lander.vanderlinden@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Referteloon bij de berekening van de aanvullende vergoeding brugpensioen: interessante arresten

CAO nr 17 bepaalt dat de aanvullende vergoeding brugpensioen (SWT) 50% bedraagt van het verschil tussen het nettoreferteloon en de werkloosheidsuitkering.

Het nettoreferteloon is gelijk aan een begrensd brutomaandloon verminderd met de persoonlijke socialezekerheidsbijdrage en de fiscale inhouding.

In de praktijk is echter niet altijd duidelijk wat onder dat (netto)referteloon moet worden verstaan.

Zo is er discussie of de werkbonus (vermindering van sociale bijdragen van de werknemer met een laag inkomen) moet meegerekend worden. Bij een arrest van 19 december 2011 heeft het arbeidshof van Gent daar bevestigend op geantwoord. Het Hof stelt dat de CAO 17 nergens bepaalt dat met persoonlijke sociale zekerheidsbijdragen enkel de gewone bijdragen (aan 13,07%) bedoeld zijn. De CAO sluit in haar artikel 6 alleen een bijzondere bijdrage uit die ingevoerd werd bij art.106 van de wet van 30 maart 1994. Wat niet uitgesloten is, is inbegrepen, aldus het Hof.

In een andere zaak besliste het Hof van Cassatie bij een arrest van 19 maart 2012 dat in het geval van verminderde arbeidsprestaties in het kader van palliatief verlof met bijvoorbeeld 1/5e, het **voltijs loon** in aanmerking moet genomen worden. Het Hof maakt wel een nuance, want het mag niet gaan om een de werknemer die is overgegaan tot het sluiten van een deeltijdse arbeidsovereenkomst nadat zijn wettelijke mogelijkheden om de arbeidsprestaties te verminderen uitgeput waren.

Twee grote discussiepunten bij SWT worden door beide arresten dan ook in het voordeel van de werknemers beslecht.

Toch blijft voorzichtigheid geboden, want het Hof van Cassatie heeft zich niet uitgesproken over de andere vormen van vermindering van arbeidsprestaties in het kader van tijdskrediet, landingsbanen en dergelijke. Niettemin hebben we nu een stok achter de deur!

Ref: Cass., 19 maart 2012, S10.0094F/1 en AH Gent, afdeling Brugge, 19 december 2011, D. L. t.L.M., AR 2011/AR/40 onuitgegeven.

jef.maes@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Strijd tegen schijnzelfstandigen

Gezien de toenemende werkonzekerheid in het Brussels Gewest verwelkomde het ABVV-Brussel met belangstelling een voorontwerp van wet van de federale regering. De bedoeling hiervan is de strijd tegen schijnzelfstandigen op te drijven, ondermeer door het invoeren van "het vermoeden van het bestaan van een arbeidsovereenkomst", als voldaan wordt aan een aantal criteria die in de wet zijn opgenomen en die betrekking hebben op de *economische* afhankelijkheid van de werknemer.

Nochtans zou dit vermoeden slechts op drie risicosectoren (*de bouw-, de bewakings- en de transportsector*) betrekking hebben, en dus bijvoorbeeld niet op de schoonmaak noch op de horeca.

Wat die laatste sector betreft, is er een ongelooflijke inflatie van "zelfstandigen". Hiermee hebben de werkgevers een alternatief gevonden voor de beruchte "zwarte kassen": voortaan volstaat het

zelfstandigen in dienst te nemen... De meeste grote traiteurs grijpen naar dit nieuwe middel waardoor ze bovendien de mogelijkheid krijgen om hun medewerkers maar binnen de drie maanden te moeten betalen. En als er geen controle geweest is, moet er ook niets meer aangegeven worden...

Noteer ook dat het ontwerp van wet geen rekening houdt met aanbeveling 198 van de IAO die stelt dat de bepaling van het bestaan van een contractuele relatie in de eerste plaats aan de hand van de *feiten* vastgesteld moet worden, en niet op basis van de wil van de partijen zoals die in hun overeenkomst uitgedrukt wordt.

De strijd tegen de schijnzelfstandigen is een heel oude eis van het ABVV. De wijzigingen aan de wet van 27 december 2006 gaan de goede richting uit, maar gaan duidelijk nog niet ver genoeg.

eric.buysens@abvv.be

Verplaatsingskosten paritaire comités afgeschaft

Door de van regeringszijde opgelegde besparingsmaatregelen heeft de FOD WASO besloten om niet langer reiskosten te vergoeden voor de voorzitters, ondervoorzitters, leden en secretarissen van paritaire comités en subcomités.

Na het al eerder afschaffen van de presentiegelden, verdwijnt hiermee de laatste nog resterende vergoeding voor leden van paritaire comités.

Op 10 mei werd het Koninklijk Besluit in kwestie gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, wat maakt dat deze maatregel op 20 mei in voege is getreden. Kostenstaten over de periode voor die datum, zullen evenwel nog voldaan worden.

Mars tegen de jacht op werklozen

Op 19 juni organiseert het ABVV-Brussel om 10 uur in gemeenschappelijk front een mars tegen de nieuwe uitsluitingsmaatregelen waarvan de werklozen het slachtoffer zijn. De mars vertrekt van aan het gewestelijk RVA-kantoor (Broodthaersplein 1060B) gaat symbolisch naar het OCMW van Brussel-Stad in de Hoogstraat.

PES 2020 Strategy Output Paper

In het Europese arbeidsmarktbeleid wordt een sleutelrol toegedicht aan de public employment services (PES). Kernideeën zijn het voeren van regie over de arbeidsmarkt via de samenwerking met actoren, het inzetten van arbeidsmarktkennis en het ondersteunen van loopbaantransities.

Maar wat houdt dat nu precies in? Je verneemt er alles over op 22 juni 2012 in Leuven (Vlaams Administratief Centrum, Diestsepoort 6).

9u30 - 9u35 Verwelkoming: Jan SMETS (NBB, HRW)

9u35 - 9u55 Situering en doelstellingen van het Europees werkgelegenheidsbeleid en de rol van de publieke diensten voor arbeidsvoorziening: Wallis GOELEN (DG Employment - Europese Commissie)

9u55 - 10u30 Toelichting strategie PES 2020: Fons LEROY (Voorzitter van de werkgroepen CEO VDAB)

10u30 - 10u45 Pauze

10u45 - 11u30 ESF-project beleidsadvies PES 2020: onderzoeksresultaten en conclusies: Ludo STRUYVEN en Lien VAN MELLAERT (HIVA)

11u30 - 12u30 Panelgesprek sociale partners: ABVV, ACV, VOKA

12u30 - 13u30 Lunch

13u30 -14u00 Mogelijke bijdragen van de private sector op de Vlaamse en Belgische arbeidsmarkt: Herwig MUYLDERMANS (algemeen directeur Federgon)

14u00 - 14u30 Reflectie van Le Forem en Actiris

14u30 - 15u00 Vraag en Antwoord met publiek

15u00 - 15u15 Conclusies Jean-Pierre HANSEN (Voorzitter 'Comité de Gestion' van Forem).

ECHO REGIO VLAANDEREN

Visietekst transitienetwerk: onze economie en maatschappij in 2050

Twee jaar geleden stapte het Vlaams ABVV mee in een transitienetwerk van het middenveld. Dat netwerk wil een rechtvaardige transitie naar een duurzame samenleving.

Het netwerk schreef een visietekst over hoe onze maatschappij er zou moeten uit zien in 2050. De tekst start met een gezamenlijke probleemanalyse van de huidige maatschappij en expliciteert daarna de door de partners gedeelde principes en waarden. Het betreft een momentopname die voer is voor discussie. De tekst is bedoeld als opstap naar meer gezamenlijke belangenverdediging, beleidsbeïnvloeding en concrete actie met een langetermijnperspectief als referentiekader.

Probleemanalyse

De kern van de probleemanalyse is dat ons huidig economisch model niet alleen ernstige ecologische problemen creëert, maar ook sociale ongelijkheid en onrechtvaardigheid. De vele negatieve gevolgen van het model worden afgewenteld in de ruimte (dikwijls van Noord naar Zuid), in de tijd (van huidige naar toekomstige generaties) en tussen maatschappelijke groepen (van sterke naar zwakke groepen). Bovendien scheidt het model economische instabiliteit en is het ook daarom niet houdbaar.

De diepere oorzaken van de systeemcrisis zijn de bestaande machtsstructuren, de instituties die we gebouwd hebben en de regels waarmee die werken, kenmerken van de technologie die we ontwikkeld hebben, onze manier om kennis te ontwikkelen en problemen op te lossen, modernistische wereldbeelden in onze hoofden, de levensstijl waaraan we gewend geraakt zijn, de genderrolverdelingen die we kennen enzovoort.

Een alternatief model

Een duurzaam economisch systeem moet sociale en ecologische grenzen respecteren. Een voorbeeld van een overschreden ecologisch grens is het klimaatprobleem. Op internationaal vlak kunnen de Millenniumdoelstellingen als een sociale ondergrens beschouwd worden.

De weg naar een duurzaam maatschappelijk en economisch systeem moet op een sociaal

rechtvaardige wijze afgelegd worden. De overheid moet ervoor zorgen dat de inspanningen die van de bevolking gevraagd zullen worden, haalbaar en betaalbaar zijn voor iedereen. De transitie heeft het meeste kans op slagen als er voldoende draagvlak is bij de bevolking. Het middenveld heeft hierin een belangrijke rol te spelen.

Basiswaarden

De gedeelde principes en waarden zijn samen te vatten in een zestal clusters: de democratie verdiepen, sociale ongelijkheid afbouwen, de economie maatschappelijk inbedden, leven binnen ecologische grenzen, werk maken van een open en creatieve samenleving en levenskwaliteit garanderen.

Voor elk van die clusters zijn er langetermijndoelen geformuleerd. In 2050:

- zijn de sociale grondrechten/basisrechten voor iedereen gerealiseerd;
- zijn de samenleving en de economie als geheel minder competitief van aard;
- bestaat er een actieve civiele samenleving die ervoor zorgt dat we individuele belangen overstijgen en collectiever denken en handelen;
- speelt de overheid op verschillende manieren een actieve rol;
- hebben onafhankelijke en kritische media een sterke positie verworven;
- is economische democratie een sleutelbegrip in de organisatie van het economisch leven.

Er bestaan veel praktijken en instellingen (hier en elders) die passen in de bedoelde waarden en waarop we kunnen terugvallen om een duurzamere samenleving op te bouwen. Vaak bevinden ze zich in de marge of ze zijn in de loop van de tijd ondergesneeuwd geraakt. Eén van de taken van het middenveld is om die (terug) boven te halen.

Transitiefestival

Om verder te discussiëren over de visie 2050 en om bestaande goede voorbeelden meer zichtbaarheid te geven, samen te brengen en te versterken organiseert het netwerk op 26 oktober 2012 in de Vooruit in Gent een transitiefestival. Vrijhouden dus, die datum.

De 'zones d'activité économique' (ZAE) in Wallonië: tijd om in te grijpen!

Eind 2008 luidde het Waals ABVV de alarmklok in verband met het gebrek aan beschikbare ruimte voor de ontwikkeling van economische activiteiten. Het had toen ook een reeks aanbevelingen aan de regering gericht.

Vier jaar later moeten we vaststellen dat er weinig of niets veranderd is. Van de beschikbare 1.000 hectare in Wallonië is slechts de helft kwalitatief geschikt.

In het toekomstige advies in de Sociaal-economische Raad van Wallonië (CESW) zal het Waals ABVV zijn voorstellen herhalen, zodat de regering er rekening mee kan houden en ze snel kan uitvoeren.

Even terugblikken op de belangrijkste aanbevelingen die meer dan ooit actueel blijven.

1. Algemene bewustwording van de huidige staat van het aanbod in Wallonië

De politieke verantwoordelijken wijzen vaak op het voordeel van het (onmiddellijk bruikbare en potentiële) aanbod in Wallonië.

Maar uit de cijfers van diverse studies blijkt onweerlegbaar dat Wallonië het op het vlak van de ZAE een stuk minder goed doet dan de buurgewesten. Het is dan ook noodzakelijk dat de diverse actoren bewustgemaakt worden van de reële situatie van de ZAE in Wallonië. Daarom ijvert het Waals ABVV voor het opmaken van een volledige database die regelmatig bijgewerkt wordt.

2. Zuinig omspringen met de ZAE op basis van werkgelegenheids-, mobiliteits- en duurzame ontwikkelingscriteria.

Activiteitszones kunnen niet langer meer aangelegd worden enkel en alleen op basis van economische criteria. Voorafgaand moet rekening gehouden worden met de mobiliteitsnoden van zowel de onderneming als de werknemers, evenals met de milieugevolgen en de participatie van de buurtbewoners.

In dit kader moet de economische activiteit dan ook geconcentreerd worden rond de bestaande polen en moeten ondermeer

de ondernemingen opnieuw naar de stad gehaald, alternatieve transportmodi aangemoedigd en de grondoppervlakte van de parkings verkleind worden ...

3. Een verhoogde reffectatie van de "sites à réaménager" (SAR) in "ZAE"

Het bestaan van veel leegstaande industriële sites en gebouwen is slecht voor het imago van het Gewest en zet een rem op de lokale economische ontwikkeling door het gebrek aan aantrekkingskracht voor de kandidaat-investeerders.

De sanering van de SAR zou milieu- en gezondheidsproblemen kunnen voorkomen of verhelpen. De SAR zijn ideaal gelegen en de sanering ervan kan niet alleen de leefomgeving van de bevolking verbeteren, maar ook een niet onbelangrijk potentieel aan terreinen opleveren.

4. Beter termijn voor de commercialisering van een ZAE

Ondanks de inkorting van de termijnen moet toch gerekend worden op 6 tot 10 jaar, tussen het moment dat de beslissing over een site valt en de commercialisering ervan.

Deze termijn is veel te lang en verhindert dat Wallonië zich beter aan de vraag kan aanpassen. Er moet dus zo snel mogelijk gekeken worden hoe de termijn ingekort en de procedure hervormd kan worden.

5. Oprichting van zogenaamde "zones van regionaal belang"

Het Waals ABVV stelt dat het Waals Gewest zijn terreinen beter zou kunnen beheren, ook al omdat heel wat intercommunales ruimtes voor zich houden in de hoop dat er een belangrijke investeerder op af komt.

Het Gewest zou al die krachten kunnen bundelen. Dit is logisch in het licht van alle gedane voorstellen, want het zou een spaarzaam omspringen met de terreinen evenals een adequaat mobiliteitsbeleid mogelijk maken. Het zou dus goed zijn om in functie van de grootte van de onderneming de beslissing op het meest geschikte niveau te laten nemen.

gianni.infanti@fgtb-wallonne.be

De culturele actualiteit op www.cepag.be

Naast colloquia, activiteiten en geschreven teksten bevat de website van het "Centre d'éducation populaire André Genot" (Cepag) ook nog een cultuurrubriek.

Daar vind je een selectie van tentoonstellingen, concerten en toneelstukken in de Franse Gemeenschap.

Elke week worden de tv-programma's van de Franstalige zenders uitgepluisd op zoek naar niet te missen films, documentaires en discussieprogramma's.

De wekelijkse «coup de cœur» is gewijd aan een recent of te ontdekken boek dat verband houdt met de actualiteit. Ook films in de bioscoop komen in deze rubriek aan bod.

Rendez-vous op www.cepag.be

...

Het Waals ABVV online

Wil je op de hoogte blijven van alle info en actualiteit van het Waals ABVV, ga dan een kijkje nemen op onze website www.fgtb-wallonne.be en teken in op onze Newsletter.

Het Waals ABVV is eveneens aanwezig op Twitter, waar je ons dus kunt volgen.

Het Uitvoerend Comité van het Europees Vakverbond (EVV) kwam op 5 en 6 juni 2012 in Brussel bijeen. Het stelt een sociaal contract voor een Europa van de solidariteit en de samenwerking voor. Er moet komaf gemaakt worden met de blinde besparingsmaatregelen die miljoenen Europeanen in de armoede gedompeld, de werkloosheid vergroot en elke mogelijkheid tot relance in de kiem gesmoord hebben, in die mate dat de economische maar ook de politieke situatie onhoudbaar geworden is. Er moeten dan ook dringend andere keuzes gemaakt worden. Heel wat Europese landen hebben af te rekenen met een noodtoestand. De toekomst van Europa en het lot van miljoenen burgers staan op het spel.

Het ABVV actief op het vlak van ontwikkeling

Naar aanleiding van 50 jaar onafhankelijkheid van Rwanda en Burundi, organiseerde het Platform Centraal Afrika van CNCND en van 11.11.11. op 6 juni een rondetafel te Brussel. Als actief lid had het ABVV Eric MANZI, secretaris-generaal van CESTRAR, uitgenodigd om te komen spreken over de vooruitgang van de sociale dialoog in Rwanda en de oprichting van de Intersyndicale van de Grote Meren. Ter gelegenheid van het bezoek van de minister van ontwikkelingssamenwerking Paul MAGNETTE, aan de subregio, zal een memorandum overhandigd worden.

Het ABVV ontwikkelt met de vakbonden uit het zuiden o.m. projecten i.v.m. veiligheid en gezondheid op het werk in Rwanda in de sectoren thee en bouw, en in Kenia in de metaalnijverheid.

■ EUROPA

Landenspecifieke aanbevelingen

Op 30 mei werd opnieuw een stap in het Europees semester gezet: de Europese Commissie publiceerde de landenspecifieke aanbevelingen, als commentaar op de in april ingediende Nationale Hervormingsprogramma's. In deze programma's moet de lidstaten aangeven hoe ze de EU2020 doelstellingen willen behalen. Wat België betreft is er amper iets nieuws onder de zon. De Commissie herhaalt het belang van een deficit onder de 3% en stelt dat er verder bezuinigd moet worden, voornamelijk wat leeftijdsgerelateerde kosten betreft. Voor de commissie gaan de zware pensioenhervormingen nog niet ver genoeg. Het gecentraliseerde loonoverleg en de automatische index zijn al lang keitjes in de schoen van de Commissie. Ze doet opnieuw de aanbeveling om de solidariteit in het loonoverleg op te breken en de automatische indexatie te hervormen, lees: uit te hollen, en dat o.a. met argumenten die uit een studie van een VOKA-leerstoel komen. Daarnaast vraagt de Commissie om een verschuiving van de belasting op arbeid naar minder verstorende belasting (zoals milieu). In praktijk zou dit een verhoging van de indirecte belastingen (BTW, accijnzen, ...) betekenen, die een regressief en dus sociaal

karakter hebben. De Commissie zwijgt zedig over belastingen op kapitaalinkomsten en grote vermogens. Tot slot wordt gesteld dat de detailhandel verder geliberaliseerd moet worden en zijn prijzencontroles in de energiesector 'ongepast'. Mammoetwinsten zijn dat voor de Commissie blijkbaar wel.

Opnieuw focust de Commissie in haar aanbevelingen op bezuinigingen en loondevaluatie in plaats van zich te richten op relance en duurzame competitiviteit op basis van R&D en onderwijs. Evenzeer is het ontstellend om vast te stellen dat met geen woord wordt gerept over armoedebestrijding, één van de centrale indicatoren in de EU2020-strategie.

De Commissie herhaalde tijdens een conferentie dat de aanbevelingen enkel tot doel hebben om nationale discussies op gang te brengen. Ze wil in geen geval oekazes uitvaardigen. Bepaalde organisaties en media lijken het statuut van deze aanbevelingen nog steeds niet te willen begrijpen. Ze misbruiken ze om in het huidige relancedebat in een verkeerde richting te sturen.

lars.vandekeybus@abvv.be

■ INTERNATIONALE RELATIES

IVV-rapport over de schendingen van de vakbondsrechten

Ook in 2011 worden zij die opkomen voor werknemersrechten nog steeds bedreigd met ontslag, aanhouding of opsluiting of zelfs met de dood. Dit staat in het jaarrapport m.b.t. de schending van de vakbondsrechten dat het IVV (Internationaal Vakverbond) onlangs publiceerde. Dit jaar bespreekt het rapport 143 landen (periode van januari tot december 2011).

Eens te meer valt de aandacht op Colombia, een land dat ook nu weer vermeld wordt als het gevaarlijkste land ter wereld, met 29 vermoorde syndicalisten.

Het jaar 2011 werd ook gekenmerkt door de Arabische lente en de revoluties die hiermee gepaard gingen in Noord-Afrika, in het Midden-Oosten en in de Golfstaten. In deze regio's worden vakbondsrechten sterk beknot.

In een aantal landen werden de stakingsbewegingen met geweld onderdrukt

(ontslagen, arrestaties, aanhoudingen) onder meer in Georgië, Kenia, Zuid-Afrika en Botswana. Maar de vakbondsvrijheid wordt niet alleen in ontwikkelingslanden bedreigd, maar ook in een aantal industrielanden.

Voor het IVV is dit rapport een van de belangrijkste instrumenten om de schendingen van de vakbondsrechten aan te klagen; het ABVV heeft meegewerkt aan de opstelling ervan en zal ook dit jaar het rapport verspreiden, bij de ministers van Werk, van Buitenlandse Zaken, bij de leden van de parlementscommissies Buitenlandse Zaken en Handelsrecht.

Wij blijven deze politici met aandrang vragen dat ze, in het kader van hun diverse mandaten, rekening zouden houden met de schendingen van de vakbondsrechten, een van de grondrechten van de werknemers.

thierry.aerts@abvv.be